

UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE
SLUŽBA GRANIČNE VETERINARSKJE INSPEKCIJE I
MEĐUNARODNOG PROMETA

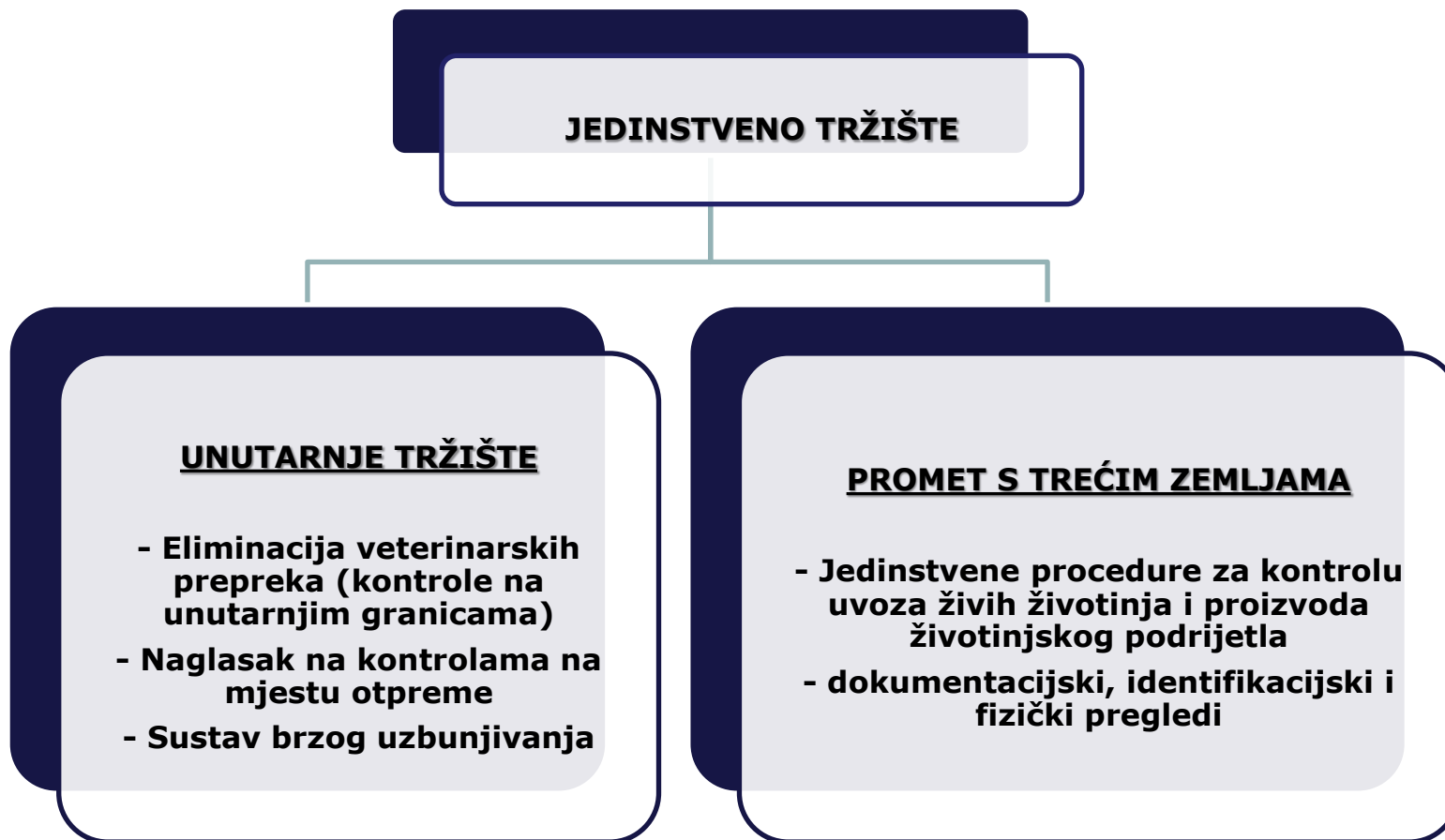

TRACES

(TRAde Control and Expert System)

Opatija – 28. listopada 2016.

Promet roba u EU

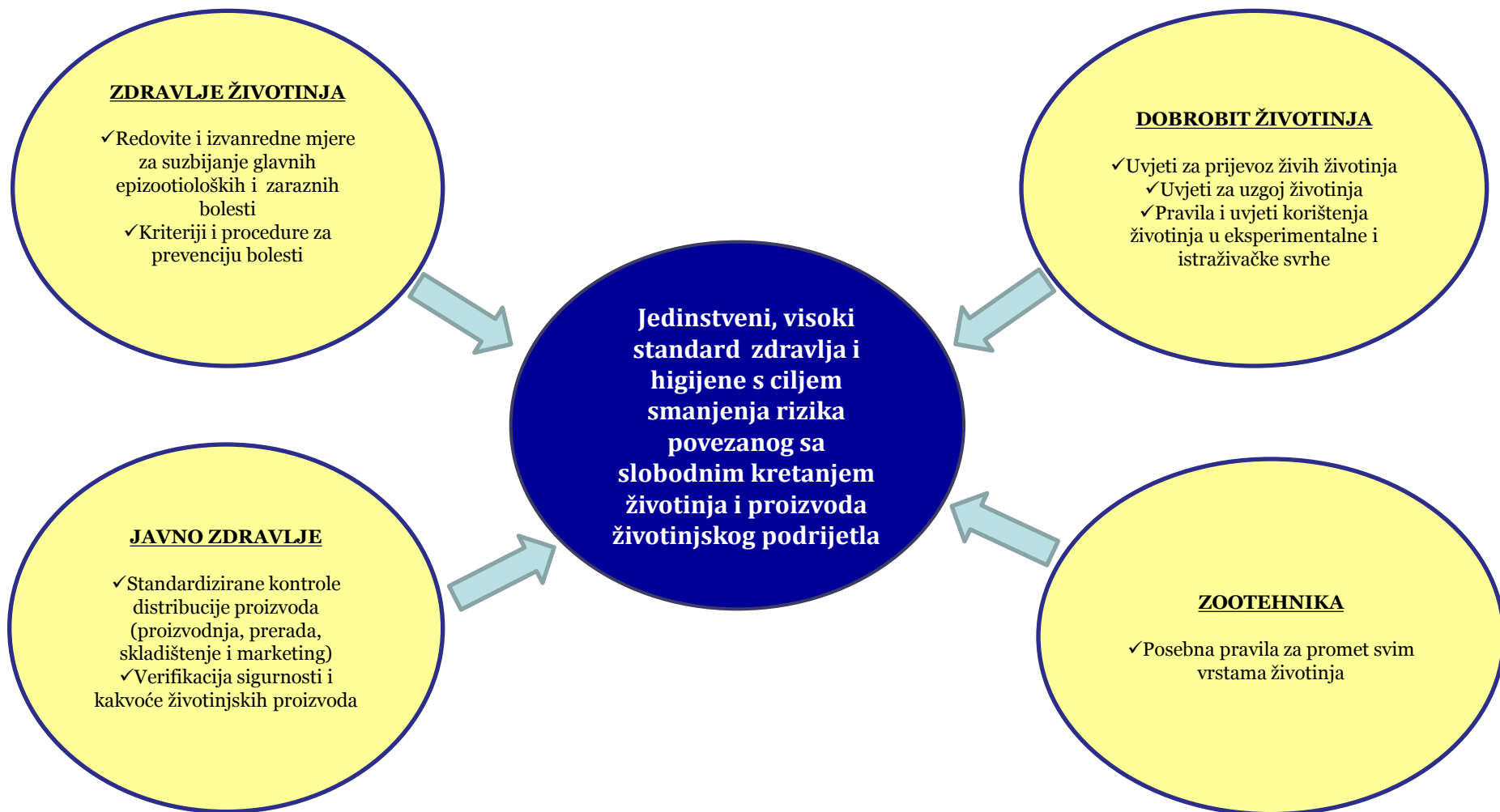
Promet roba u EU

JEDINSTVENO TRŽIŠTE

UNUTARNJE TRŽIŠTE

- Eliminacija veterinarskih prepreka (kontrola na unutarnjim granicama)
- Naglasak na kontrolama na mjestu otpreme
- Sustav brzog uzbunjivanja

Uspostava unutrašnjeg tržišta – 01. siječnja 1993.

Veterinarski pregledi

- ❑ **Direktiva Vijeća 90/425 EZ** od 26. lipnja 1990 o veterinarskim i zootehničkim kontrolama koje se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice u cilju uspostave unutrašnjeg tržišta.
- ❑ **Direktiva Vijeća 89/662 EZ** od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice s ciljem provođenja unutarnjeg tržišta.

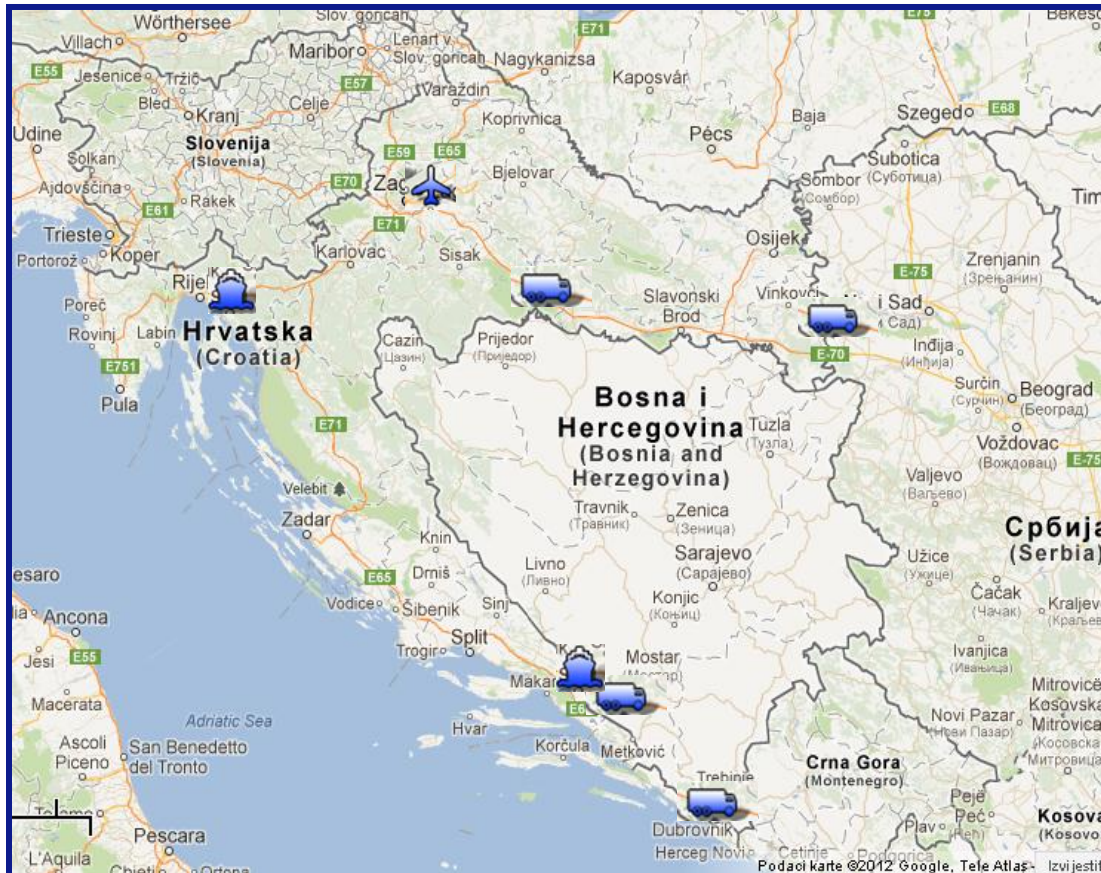
Promet s trećim zemljama - Uvoz

JEDINSTVENO TRŽIŠTE

Uvoz iz trećih zemalja

- Jedinственe procedure za kontrolu uvoza živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla
- dokumentacijski, identifikacijski i fizički pregledi

Granične veterinarske postaje Republike Hrvatske

Ulaskom u EU - 7 GVP

- ❑ 4 – cestovni prijelazi
- ❑ 2 – pomorske luke
- ❑ 1 – zračna luka

Smještaj

- ❑ 1 GVP prema Srbiji
- ❑ 2 GVP prema BiH
- ❑ 1 GVP prema Crnoj Gori
- ❑ 3 GVP luke (pomorske,zračna)

Uvoz iz trećih zemalja

- ❑ **Direktiva Vijeća 97/78 EZ** od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja.
- ❑ **Direktiva Vijeća 91/496/ EZ** od 15. srpnja 1991. o načelima kojima se regulira organizacija veterinarske kontrole životinja koje ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja i kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive 89/662/EEZ, 90/425/EEZ i 90/675/EEZ.

Promet s trećim zemljama - Izvoz

JEDINSTVENO TRŽIŠTE

Izvoz u treće zemlje

- Opća načela za izvoz

Promet s trećim zemljama - Izvoz

- ❑ **Odluka Komisije 93/444/EEZ**
  - **certifikati za unutarnju trgovinu u skladu Direktivom Vijeća 90/425 EZ (ukoliko se zahtjeva certificiranje u unutarnjoj trgovini).**
  - **veterinarski dokumenti i/ili certifikati koji udovoljavaju uvoznim zahtjevima propisanim u trećoj zemlji odredišta**

- ❑ **Uredba Vijeća 1/2005**
  - **obvezan pregled dobrobiti životinja na izlaznim mjestima (GVP)**
kopitari, papkari u komercijalne svrhe

Direktiva Vijeća (EEZ) br. 90/425

Usklađeno zakonodavstvo – usklađene životinjske vrste – Prilog A

- **Goveda i svinje - Direktiva 64/432**

- Pravilnik o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (NN 5/2016);

- **Ovce i koze - Direktiva - 91/68**

- Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza (NN 51/2009; 44/2013);

- **Sjeme goveda – Direktiva – 88/407**

- Pravilnik o veterinarskim uvjetima za promet i uvoz sjemena goveda (NN 60/2008; 135/2008)

- **Zameci (embriji) goveda – Direktiva – 89/556**

- Pravilnik o veterinarskim uvjetima koji se primjenjuju u prometu i uvozu zametaka goveda (NN 74/2008)

- **Kopitari - Direktiva 2009/156**

- Pravilnik o uvjetima zdravlja životinja prilikom premještanja i uvoza kopitara iz trećih zemalja (NN 78/2012)

- **Sjeme svinja- Direktiva 90/429**

- Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima koji se primjenjuju u prometu i uvozu sjemena svinja domaćih vrsta (NN 134/2013)

Direktiva Vijeća (EEZ) br. 90/425

Usklađeno zakonodavstvo – usklađene životinjske vrste i proizvodi – Prilog A

▪ Perad i jaja za valenje – Direktiva 2009/158

— Pravilnik o uvjetima zdravlja životinja pri stavljanju u promet na području Europske unije te uvozu iz trećih zemalja peradi i jaja za valenje (NN 107/2011; 42/2013))

▪ Životinje akvakulture i njihove proizvode – Direktiva 2006/88

- Pravilnik o uvjetima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode te sprječavanju i suzbijanju određenih bolesti akvatičnih životinja (NN 042/2008; 36/2010)

▪ Direktiva Vijeća 92/65

— Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenim zahtjevima za stavljanje u promet i uvoz životinja, sjemena, jajnih stanica i zametka koji ne podliježu zahtjevima propisa iz Dodatka A Dijela I. Pravilnika o veterinarskim i zootehničkim pregledima određenih životinja i proizvoda u prometu s državama članicama Europske unije (NN 137/2013; 82/2014);

Sve ostale životinjske vrste , sjeme, jajne stanice i embriji koje nisu navedene u Prilogu A – neusklađene životinjske vrste (Prilog B)

Direktiva Vijeća (EEZ) br. 89/662

Usklađeno zakonodavstvo – usklađeni proizvodi – Prilog A

- Proizvodi životinjskog podrijetla iz Uredbe (EZ) br. 853/2004 od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla
  - Direktiva Vijeća 2002/99/EZ od 16. prosinca 2002. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za životinje kojima se uređuje proizvodnja, prerada, stavljanje u promet i unošenje proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi
- Proizvodi iz Direktive Vijeća 92/118/EEZ od 17. prosinca 1992. o utvrđivanju zahtjeva za zdravlje životinja i javno zdravlje kojima se uređuje trgovina i uvoz u Zajednicu proizvoda koji ne podliježu navedenim zahtjevima utvrđenim u posebnim pravilima Zajednice iz Priloga A dijela I. Direktive 89/662/EEZ te, s obzirom na patogene tvari, iz Direktive 90/425/EEZ
  - Životinjska crijeva namijenjena za prehranu ljudi
  - Kost i proizvodi od kostiju (osim koštanog brašna), rogovi i proizvodi od rogova (osim brašna od rogova) te kopita i proizvodi od kopita (osim brašna od kopita) namijenjeni ljudskoj prehrani
  - Prerađene životinjske bjelančevine namijenjeni ljudskoj prehrani
  - Svježa krv kopitara i papkara i proizvodi od krvi namijenjeni prehrani ljudi
- Nusproizvodi životinjskog podrijetla iz Uredbe (EU) br. 1069/2009 i Provedbene Uredbe (EU) br. 142/2011

Uredba (EZ) br. 1069/2009 –komercijalni dokument

Nadležno tijelo države članice podrijetla obavještava nadležno tijelo države članice odredišta putem sustava Traces u skladu s Odlukom 2004/292/EZ o otpremi svake pošiljke koja se šalje u državu članicu odredišta, a koju čine:

- nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi (materijal kategorije 1., materijal kategorije 2. i mesno-koštano brašno ili životinjsku mast dobivenu od materijala kategorije 1. i kategorije 2);te
- prerađene životinjske bjelančevine dobivene od materijala kategorije 3.
- Nakon što primi podatak o otpremi, nadležno tijelo države članice odredišta obavještava nadležno tijelo države članice podrijetla o dolasku svake pošiljke putem sustava Traces.

Ostale nusproizvode treba također pratiti komercijalni dokument propisan u Provedbenoj Uredbi 142/2011 ali ne kreiran u TRACES sustavu

Uspostava unutrašnjeg tržišta - Cilj

- ❑ **Ukinuti unutarnje granice (prepreke trgovini)**
- ❑ **Pojačati veterinarske kontrole u mjestu otpreme i odredišta pošiljke**
- ❑ **Dozvoliti promet životinja i proizvoda životinjskog podrijetla sa što manje ograničenja, ali istovremeno:**
  - **zaštititi zdravlje životinja i spriječiti financijske gubitke**
  - **zaštititi zdravlje ljudi od bolesti, onečišćenja okoliša i rezidua svih vrsta**

Kontrole u mjestu podrijetla - proizvodi

- ❑ Proizvodi moraju biti proizvedeni, pregledani i označeni u skladu s usklađenim zakonodavstvom EU (harmonizirani/usklađeni proizvodi) ili određene države članice (neharmonizirani/neusklađeni proizvodi)
- ❑ Moraju se poštivati sve odredbe propisane u Uredbama 852/2004, 853/2004 i 854/2004
- ❑ Proizvodi koji se stavljaju na tržište moraju biti pregledani na isti način bez obzira da li su namijenjeni za unutarnje tržište EU ili nacionalno tržište
- ❑ Dokumentacija prati pošiljku do krajnjeg odredišta – uglavnom se ne zahtjeva da pošiljke prate veterinarski certifikati, osim u slučajevima izbijanja naročito opasnih zaraznih bolesti
- ❑ SPH moraju osigurati stalnu samokontrolu kako bi proizvodi udovoljili zahtjevima
- ❑ Nadležno tijelo mora provesti redovite kontrole subjekata- u skladu s EU zahtjevima
- ❑ Nadležno tijelo dužno je provesti sve zakonske mjere kako bi se kaznilo bilo kakvo kršenje veterinarskih propisa

Kontrole u mjestu podrijetla – životinje

- Životinje ne smiju dolaziti iz područja na kojima postoje određena ograničenja zbog prisutnosti zaraznih bolesti
- Potrebno je poštivati odredbe iz relevantnih Direktiva
- Veterinarskim pregledom se utvrđuje da li životinje udovoljavaju:
  - usklađenim EU uvjetima u pogledu zdravlja životinja (harmonizirane)
  - uvjetima zdravlja životinja odredišne države članice (neharmonizirane)
- Izdaju se veterinarski certifikati –potvrđuju propisani uvjeti
- Životinje koji se stavljaju na tržište moraju biti pregledane na isti način kao da su namijenjene stavljanju u promet na nacionalnom tržištu
  - prevoziti u prikladnim prijevoznim sredstvima
  - poštivati načela dobrobiti životinja tijekom prijevoza
- Nadležno tijelo mora provoditi redovite kontrole subjekata- u skladu s EU zahtjevima
- Nadležno tijelo dužno je provesti sve zakonske mjere kako bi se kaznilo bilo kakvo kršenje veterinarskih propisa

Kontrole u mjestu odredišta

- ❑ **Na mjestu odredišta obavljaju se nediskriminirajući pregledi**
  - **prema učestalosti koje odredi nadležno tijelo**
  - **potpuni ili djelomični veterinarski pregledi**
    - ❑ dokumentacijski i identifikacijski pregled
    - ❑ fizički pregled uključujući i uzimanje uzoraka za laboratorijska ispitivanja
    - ❑ pregled dobrobiti životinja

- ❑ **U slučaju utvrđivanja nesukladnosti**
  - **vraćanje pošiljke (proizvodi)**
  - **otprema u karantenu (životinje)**
  - **uništavanje pošiljke proizvoda / klanje ili eutanazija životinja**
  - **izravni ili neizravni rizik za zdravlje ljudi – obavještava se RASFF sustav i EK**

Uloga TRACES sustava

UNUTARNJE TRŽIŠTE

TRACES

-za nadzor prometa

TRACES: Definicija

- **TRACES sustav** je integrirani računalni sustav koji pruža pomoć i omogućuje certificiranje svim nadležnim veterinarskim tijelima u okviru informatičke mreže sa svrhom unapređenja zaštite zdravlja ljudi i životinja u EU i trećim zemljama.
  - **TRACES sustavom upravlja Europska**
- **TRACES sustav** omogućuje:
  - **povezivanje nadležnih veterinarskih i dr. tijela Europske unije s nadležnim veterinarskim tijelima trećih zemalja,**
  - **povezivanje nadležnih veterinarskih tijela i dr. tijela te gospodarskih subjekata.**

TRACES: Zakonska osnova

Odluka Komisije 2004/292/EZ
(31. prosinac 2004.)

- ✓ **ZVDU za sve životinje** koje ulaze u Zajednicu;
- ✓ **ZVDU za sve proizvode** koji ulaze u Zajednicu;
- ✓ **I, II i III dio INTRA certifikata** za životinje i proizvode.

Uredba 1069/2009 i Provedbena Uredba 142/2011
(Nusproizvodi životinjskog podrijetla)

- ✓ **Komercijalni dokument**
- ✓ **Izjavni dokument**

TRACES: Standardizacija dokumenata

- ✓ **Uredba (EZ) 136/2004**
  - ZVDU za proizvode životinjskog podrijetla

- ✓ **Uredba (EZ) 282/2004**
  - ZVDU za životinje

- ✓ **Uredba (EZ) 599/2004**
  - INTRA certifikati

- ✓ **Odluka Komisije 2007/240 EZ**
  - IMPORT certifikati

TRACES: Procedura – INTRA certifikati

- ✓ **Kreiranje I dijela INTRA certifikata (-gospodarski subjekt/vet.insp)**
- ✓ **Unošenje podataka u II dio INTRA certifikata –Certificiranje (vet.insp.)**
- ✓ **Slanje TRACES obavijesti e-poštom u mjesto odredišta pošiljke ali i CNT i dr.**
- ✓ **Mogućnost kontrole tijekom putovanja (npr. odmorišta) i unošenje podataka u rubriku „Nadzor“**
- ✓ **Kontrola na mjestu odredišta (dokumentacijski, identifikacijski, fizički pregled) i unošenje podataka u rubriku „Nadzor“**

TRACES: Osnovne karakteristike

- **Interoperabilnost**
- **Višejezičnost (32 jezika)**
- **Prilagođena nomenklatura**
- **Jedinstvena baza podataka**
- **Elektroničko certificiranje ((INTRA, IMPORT, CVED, CED, EXPORT, DOCOM, DECLAR)**
- **TRACES obavijesti**
- **Automatska statistička obrada podataka**

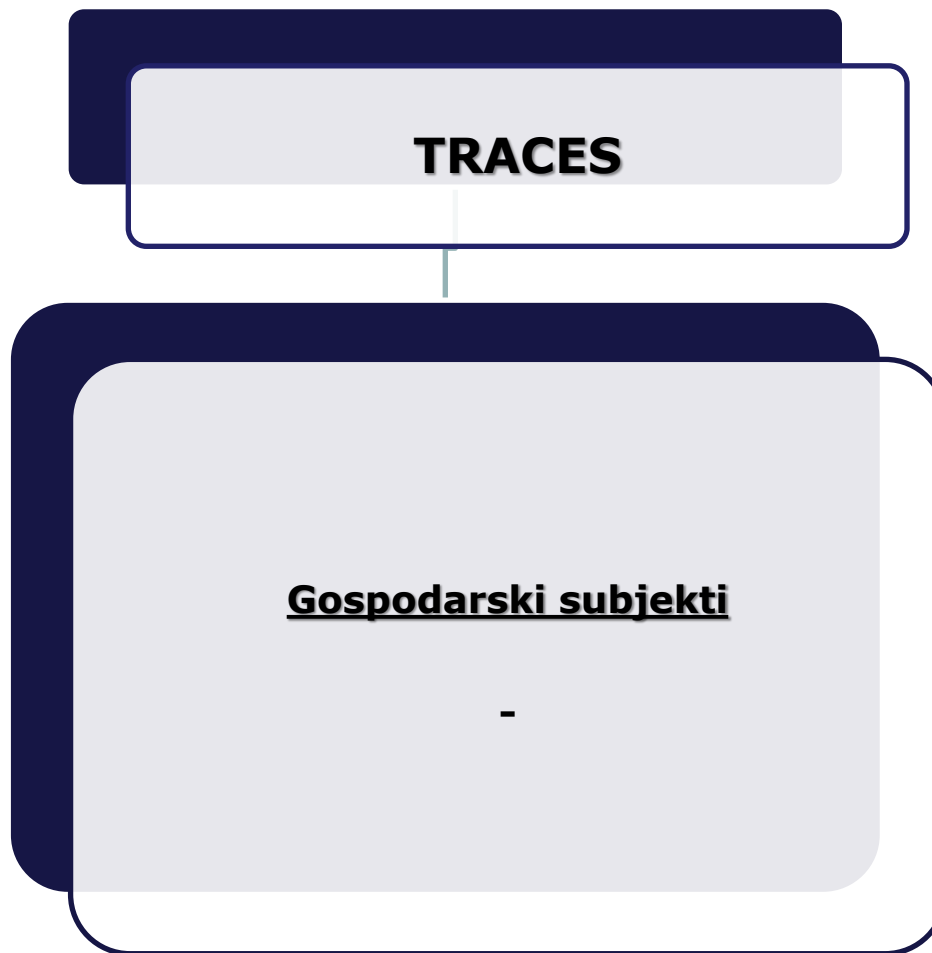
TRACES: Cilj

- ❑ **Osigurati učinkovitiju kontrolu i sljedivost životinja i proizvoda životinjskog podrijetla**
- ❑ **Osigurati pomoć pri donošenju odluka-(modul "Pomoć pri odlučivanju")**
- ❑ **Osigurati centralnu procijenu rizika-(povezivanje s EU RASFF sustavom)**
- ❑ **Ubrzavanje administrativnih procedura-(smanjenje administrativnih poslova)**

TRACES: Prednosti

- ❑ **Standardna primjena zakona i procedura**
- ❑ **Jednostavnost u radu**
- ❑ **Suradnja između nadležnih službi (EU i treće zemlje)**
- ❑ **Povećana sigurnost i brzina prijenosa podataka**
- ❑ **Ubrzavanje administrativnih procedura na GVP I LVJ (smanjenje administrativnih troškova)**

TRACES: Uloga gospodarskih subjekata

TRACES: Struktura INTRA certifikata

❑ **1. Dio – Standardizirani – Uredba (EZ) br. 599/2004**

- osnovni podaci o pošiljci (ispunjava gospodarski subjekt/SPH)

❑ **2. Dio – Certificiranje**

- postupak utvrđivanja propisanih uvjeta (ispunjava službena osoba nadležnog tijela)

1. Dio – Standardizirani

- ❑ Pošiljatelj
- ❑ Primatelj
- ❑ Objekt/Mjesto podrijetla
- ❑ Mjesto odredišta
- ❑ Opis pošiljke
- ❑ Tarifna oznaka
- ❑ Prijevozno sredstvo i.t.d.

Veterinarska svjedodžba za EU				
Dio I.: Pojednosto o prikazanoj pošiljci	1.1. Pošiljatelj Naciv Adresa	1.2. Referentni broj certifikata 1.2.a. TRACES referentni broj		
	1.3. Primatelj Naciv Adresa Drtava Telefon	1.3. Srediljeje radilčno tijelo		
		1.4. Lokalno radilčno tijelo		
	1.5. Primatelj Naciv Adresa Drtava Telefon		1.6. Osoba odgovorna za pošiljku u EU	
	1.7. Zemlja podrijetla, ISO kod	1.8. Regija podrijetla, Kod	1.9. Odredišna zemlja, ISO kod	1.10. Regija odredišta, Kod
	1.11. Mjesto podrijetla Naciv Adresa Broj odobrenja	1.12. Odredišno mjesto		
	Mjesto utovara Adresa		1.14. Datum polaska	
	1.15. Prijevozno sredstvo Zrakoplov ☐ Brod ☐ Željeznički vagon ☐ Centreno vozilo ☐ Ostalo ☐		1.16. Ulazna GVP u EU Naciv Jedinični broj GIP	
	Identifikacija: Isprava:		1.17. Br. CITES	
	1.18. Opis pošiljke		1.19. Kod pošiljke (HS kod)	
1.21. Temperatura proizvoda Sobna temperatura ☐ Radilčno ☐ Smerzato ☐		1.20. Količina		
1.23. Identifikacija spremnika/broj pečata		1.22. Broj pakiranja		
1.25. Roba ovjerna kao: Odobrena tijela ☐ Reaprod ☐ Crtkun ☐ Ljudska petroleja ☐ Tova ☐ Stožna hrana ☐ Daljnja obrada ☐ Ostalo ☐ Kubični tujitanci ☐ Farmaceutika upotreba ☐ Karantena ☐ Registrirani konji ☐ Olovna populacije ☐ Unjetna oplodnja ☐ Klasija ☐ Olovna populacije divljači ☐ Tehnička upotreba ☐		1.24. Vrsta pakiranja		
1.26. Za prevoz u teritu zemlju preko EU		1.27. Za utovaz ili olovazi u EU ☐		
1.28. Identifikacija robe Vrsta životinje (masovni naciv) Vrsta obrade [br] Manufacturing plant Broj pakiranja Vrsta rezova Neto težina				

Ispunjavaju gospodarski subjekti / subjekti u poslovanju s hranom

TRACES: Struktura INTRA certifikata

Elektroničko certificiranje (Dio II)

Certificiranje

II.a. Referentni broj certifikata: II.b. TRACES referentni broj: DRAFT.HR.2009.0000027

II. Podaci o zdravlju

1. Potvrda o zdravlju

Ovdje opisani životinjski proizvodi udovoljavaju relevantnim novozelandskim standardima i zahtjevima zdravlja životinja (3) / zdravlja životinja (3) javnog zdravlja (3) koji su priznati kao jednakovrijedni standardima i zahtjevima Europske zajednice propisanim u Odluci Vijeća 97/132/EZ. Posebno, u skladu sa Zakonom o mesu iz 1981 i/ili Zakonom o životinjskim proizvodima iz 1999.

3. Ove potpisane službenik potvrđuje ovu pošiljku na temelju dokumenata o podobnosti ED (nz7) Izdano dana (nz8) , koji su po njemu ili njoj potvrđeni i izdani prije upućivanja pošiljke. (nz6)

2. Animal health attestation for importation into the European Community of fish products of aquaculture origin for further processing before human consumption

General requirements

1, the undersigned official inspector, hereby certify that the fish products of aquaculture origin originate from fish which showed no clinical signs of disease at the time of dispatch (1) and

loading (1), and

Specific requirements for species susceptible to VHS (2) either originate from fish harvested from a farm (EHN): (6.) or have been slaughtered and eviscerated (6.) (2)

Specific requirements for species susceptible to VHS (2) either originate from a designated farm: (1) or originate from fish harvested from a farm or a programmes or status as regards VHS (1) or have been slaughtered and eviscerated (1): (4)

3. Transport and labelling requirements

1, the undersigned official inspector, hereby certify that the fish products of aquaculture origin

- are transported under conditions that does not

- have been packed and identified in accordance with

Un-eviscerated fish (1) and (1) Eviscerated fish or fish products (1) of aquaculture origin intended for export to the European Community including to Community approved zones as regards VHS (1) and (1) IHN (1) (1), for further processing In approved import centres (1) before human consumption.. "

3. General statement

1, the undersigned official inspector, hereby certify that I am aware of the provisions of Council Directives 91/67/EEC and 93/53/EEC and Commission Decision 2003/858/EC.

(1) Retain as appropriate

(2) If the products originate from farms or zones not declared free from EHN and ISA according to the relevant OIE Guidelines, the fish should be eviscerated in the third country establishment before dispatch, or be processed in an approved import centre in the Community, regardless of destination in the EU. Applicable only to species susceptible (see indicative note 3) to EHN or ISA. Retain as appropriate.

(2) If the products originate from farms or zones not declared free from EHN and ISA according to the relevant OIE Guidelines, the fish should be eviscerated in the third country establishment before dispatch, or be processed in an approved import centre in the Community, regardless of destination in the EU. Applicable only to species susceptible (see indicative note 3) to EHN or ISA. Retain as appropriate.

(3) Navesti prema potrebi područje, uzgajalište ili kod žive ribe za ljudsku prehranu, proizvodni subjekt. Ukoliko je područje navedeno pod točkom 1.10, ime uzgajališta ili kod žive ribe za ljudsku prehranu, proizvodni subjekt, se mora navesti pod točkom 1.12

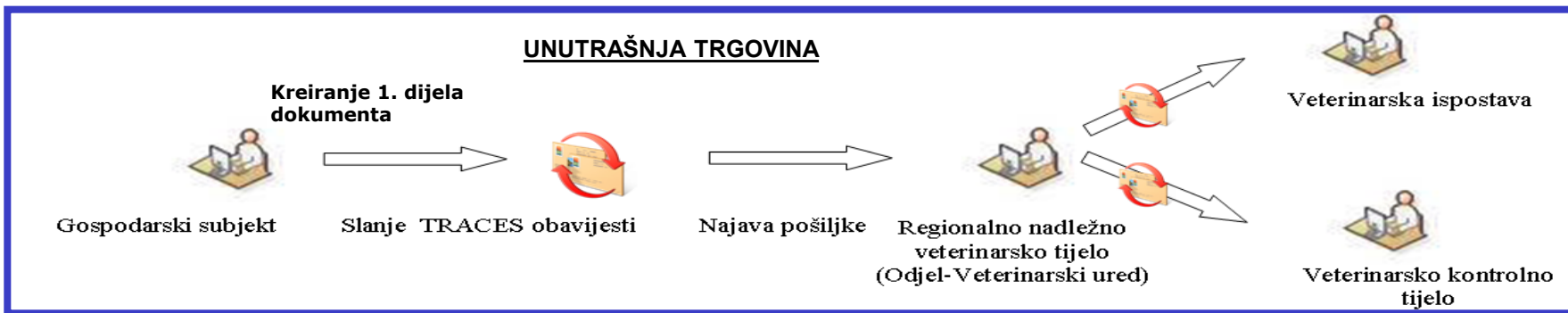
Certificiranje označava postupak utvrđivanja propisanih uvjeta

Klikom na kvadratna i radijska polja potvrđuju se propisani uvjete

Ostalo TRACES aplikacija prilikom ispisa dokumenta precrtava kao nepotrebno

Provide službene osobe u okviru nadležnih veterinarskih tijela

TRACES: Najava pošiljke

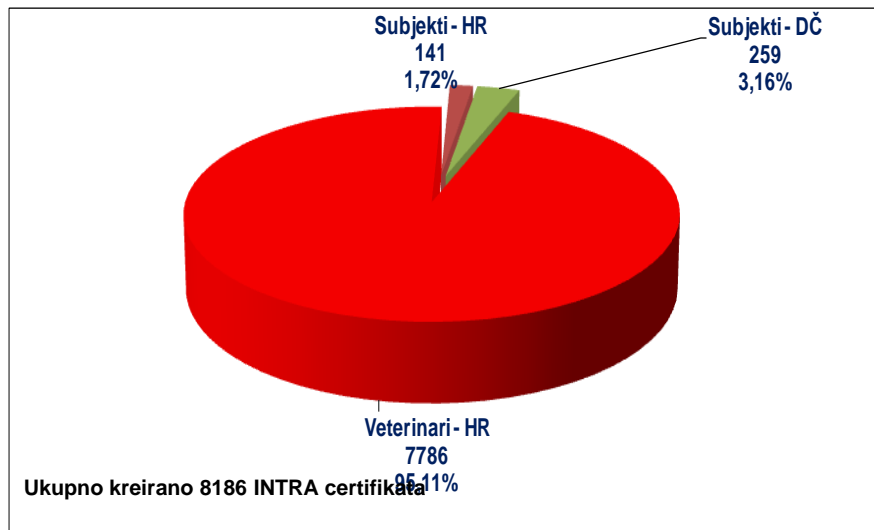

Prednosti

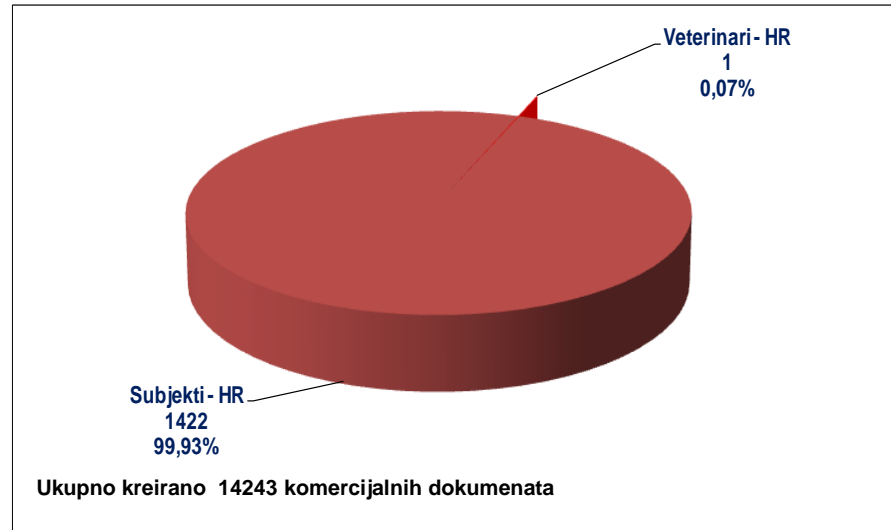
- ❑ **Ispunjavanje propisanih zahtjeva**
  - ❑ najava pošiljke
  - ❑ predstavljanje pošiljke za pregled
- ❑ **Osiguranje sljedivosti**
  - ❑ praćenje pošiljke
- ❑ **Ubrzavanje administrativnih procedura**
  - ❑ smanjenje troškova

Odnos između kreiranih veterinarskih dokumenata u prometu između RH i drugih država članica izražen u postotku s obzirom na osobu koja je kreirala I. dio certifikata - (01.01.2015. – 21. 10. 2016.)

INTRA

DOCOM

HVALA NA PAŽNJI !

TRACES@mps.hr

E mail: vjekoslav.ricov@mps.hr

Tel: 01/6443-551;01/6265-373

Mob: 099/8156289

Fax: 01/6443-898; 01/6265 -357